

ไต้หวัน (Chinese Taipei)

เมืองหลวง ไทเป

ที่ตั้ง เป็นเกาะในทะเลจีนใต้ ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของจีน ตรงข้ามมณฑลฝูเจี้ยน บริเวณเส้นละติจูดที่ 25 องศาเหนือ และเส้นลองจิจูดที่ 121 องศาตะวันออก มีช่องแคบไต้หวัน ซึ่งกว้างประมาณ 130 กม. ยาว 220 กม. คั่น พื้นที่ทางเหนือใกล้ญี่ปุ่น ทางใต้ใกล้ฟิลิปปินส์ ตะวันออก คือ มหาสมุทรแปซิฟิก และทะเลจีนใต้ เกาะไต้หวันมีความยาวจากเหนือ-ใต้ประมาณ 400 กม. และกว้างสุดจากตะวันออก-ตะวันตก 145 กม.

อาณาเขต ประกอบด้วย หมู่เกาะไต้หวัน หมู่เกาะเผิงหู หมู่เกาะจินเหมิน และหมู่เกาะมัตสึ (หม่าจู) พื้นที่รวมประมาณ 36,000 ตร.กม. ใกล้เคียงกับเนเธอร์แลนด์

ภูมิประเทศ 2 ใน 3 ของพื้นที่เป็นภูเขาที่ลาดลงเป็นที่ราบทางตะวันตก โดยมีเทือกเขาขนาดใหญ่และขนาดกลางทอดตัวจากทิศเหนือจรดทิศใต้ของตัวเกาะ ยอดเขาสูงสุด คือ ยอดเขาหยกหรือยูซัน สูง 3,952 ม. มีแม่น้ำสายสั้น ๆ และไหลเชี่ยว มีพื้นที่เพาะปลูก 24%

ภูมิอากาศ สภาพอากาศกึ่งเขตร้อน อุณหภูมิเฉลี่ยสูงกว่า 15 องศาเซลเซียส อุณหภูมิเฉลี่ย 25-28 องศาเซลเซียส ปริมาณน้ำฝนค่อนข้างมากเฉลี่ย 2,580 มม.ต่อปี อากาศโดยทั่วไปทางตอนใต้ ร้อนกว่าทางตอนเหนือ บริเวณตอนเหนือของเกาะมีฝนตกชุก และต้องเผชิญกับพายุไต้ฝุ่นและแผ่นดินไหวเสมอ

ประชากร 23.31 ล้านคน (ณ ก.ย.2568) เป็นชาวจีนฮั่น 95% ชาวเขา/พื้นเมือง 2.5% และผู้ตั้งถิ่นฐานใหม่ 2.5% ชาวไต้หวันมีอายุเฉลี่ย 80.9 ปี เพิ่มขึ้น 0.67 ปีเมื่อเทียบกับปี 2566 โดยไต้หวันเผชิญกับปัญหาโครงสร้างประชากรไม่สมดุล อัตราการเกิดอยู่ที่ 4.27 คนต่อประชากร 1,000 คน (ส.ค.2568) ซึ่งลดลงอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2567 และยังมีแนวโน้มจะลดลงต่อไป ขณะที่จำนวนผู้สูงอายุของไต้หวันเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยไต้หวันมีจำนวนประชากรอายุ 65 ปีขึ้นไป ประมาณ 4.57 ล้านคน คิดเป็น 19.6% ของจำนวนประชากรทั้งหมด (ส.ค.2568) และจะเข้าสู่สังคมสูงวัยระดับสุดยอด (Super-aged Society) ภายในสิ้นปี 2568 ซึ่งคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาแห่งชาติ (National Development Council-NDC) ของไต้หวันประเมินว่า ไต้หวันจะมีสัดส่วนประชากรอายุ 65 ปีขึ้นไป สูงถึง 30% ของจำนวนประชากรไต้หวันทั้งหมดภายในปี 2582

ศาสนา ผสมผสานระหว่างพุทธ ขงจื้อ และเต๋า 93% คริสต์ 4.5% และอื่น ๆ 2.5%

ภาษา ภาษาจีนกลางเป็นภาษาทางการ ภาษาท้องถิ่น คือ ไต้หวันและฮากกา

การศึกษา อัตราการรู้หนังสือของประชาชน 98.5% จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา 98.67% เมื่อปี 2567 สูงกว่าค่าเฉลี่ยทั่วโลกที่ 57.6% ไต้หวันปฏิรูประบบการศึกษาในช่วงทศวรรษ 2000 (ปี 2543-2552) เพื่อยกระดับการเรียนการสอนในระดับอาชีวศึกษา และการศึกษาทางการช่างเป็นมหาวิทยาลัย ไต้หวันมีมหาวิทยาลัยและวิทยาลัย 137 แห่ง และวิทยาลัยวิชาชีพ 12 แห่ง มี Academy Sinica หรือบัณฑิตยสภาเป็นสถาบันวิจัยที่มีชื่อเสียงที่สุดของไต้หวัน มีสถาบันต่าง ๆ ในสังกัด 24 แห่ง และศูนย์วิจัย 3 แห่งใน 3 สาขา ได้แก่ คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์กายภาพ วิทยาศาสตร์ชีววิทยา และมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ทำให้มหาวิทยาลัยของไต้หวันมีจำนวนเกินอุปสงค์และมีการเรียนการสอนที่ตรงกับความต้องการของตลาด อย่างไรก็ตาม จำนวนผู้เข้าเรียนระดับอุดมศึกษาของไต้หวันลดลงอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2555 โดยจะลดลงเฉลี่ย 3,400 คนต่อปีในหัว 16 ปีข้างหน้า เนื่องจากอัตราการเกิดต่ำ และคาดว่าจะลดลงต่ำกว่า 150,000 คนภายในปี 2581

ความเป็นมาของไต้หวัน หลังจากกองทัพของจอมพลสูงสุด เจียง ไคเช็ก พ่ายแพ้ในสงครามกลางเมืองแก่พรรคคอมมิวนิสต์จีน ชาวจีนประมาณ 2 ล้านคน จึงอพยพไปตั้งถิ่นฐานในไต้หวันเมื่อ ค.ศ.2492

การเมือง ประธานาธิบดีเป็นผู้นำรัฐบาล ผู้นำกองทัพ และเป็นตัวแทนในการดำเนินความสัมพันธ์กับประเทศต่าง ๆ มีอำนาจสั่งการ นรม. ซึ่งเป็นผู้นำสภาบริหาร (ครม.) ประธานาธิบดีและรองประธานาธิบดีอยู่ในตำแหน่งคราวละ 4 ปี และสามารถลงสมัครรับเลือกตั้งเพื่อกลับมาดำรงตำแหน่งได้อีกเป็นสมัยที่ 2

โครงสร้างการปกครอง รัฐธรรมนูญไต้หวันแบ่งอำนาจอธิปไตยออกเป็น 5 สภา (Five Yuans) ซึ่งมีอำนาจการบริหารประเทศสูงสุด ประกอบด้วย 1) สภาบริหาร (Executive Yuan) 2) สภานิติบัญญัติ (Legislative Yuan) 3) สภาตุลาการ (Judicial Yuan) 4) สภาตรวจสอบและคัดเลือก (Examination Yuan) และ 5) สภาควบคุม (Control Yuan)

สภาบริหาร (Executive Yuan หรือ ครม.) มี นรม.เป็นประธาน รับผิดชอบการปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาล มีองค์กรย่อย 3 ระดับภายใต้สภาบริหาร คือ 1) คณะมนตรีสภาบริหาร (Executive Yuan Council) คือ ครม. 2) องค์กรบริหาร (Executive Organizations) คือ กระทรวงและคณะกรรมการต่าง ๆ ที่มีฐานะเทียบเท่ากระทรวง 3) หน่วยงานขึ้นตรง (Subordinate Departments) รวมถึงสำนักงานประมาณ กรมบัญชีกลาง สำนักงานสถิติ กรมประชาสัมพันธ์ คณะกรรมการพิเศษอื่น ๆ และคณะกรรมการเฉพาะกิจ

สภานิติบัญญัติ (Legislative Yuan) เป็นตัวแทนของประชาชนในการออกกฎหมายและควบคุมการทำงานของสภาบริหาร ผู้แทนในสภานิติบัญญัติมาจากการเลือกตั้ง วาระการดำรงตำแหน่ง 3 ปี สภานิติบัญญัติมีสมัยประชุมปีละ 2 ครั้ง และมีอำนาจออกกฎหมายทั่วไป การรับรองคำสั่งฉุกเฉิน การตรวจสอบร่างรัฐบัญญัติงบประมาณ และการตรวจสอบรายงานทางบัญชี การรับรองรัฐบัญญัติที่ออกโดยกฎอัยการศึก และการแก้ไขรัฐธรรมนูญ

สภาตุลาการ (Judicial Yuan) ประกอบด้วย ศาลชั้นต้น (District Court) ศาลอุทธรณ์ (High Court) และศาลฎีกา (Supreme Court) สภาตุลาการเป็นองค์กรด้านตุลาการสูงสุด ควบคุมกระทรวงยุติธรรม ศาลฎีกา ศาลฝ่ายบริหาร และคณะกรรมการระเบียบวินัยข้าราชการ สภาตุลาการมีประธาน รองประธาน ตุลาการและผู้ทรงคุณวุฒิ 17 คน ซึ่งประธานาธิบดีเป็นผู้แต่งตั้งโดยความเห็นชอบของสภาควบคุม

สภาตรวจสอบและคัดเลือก (Examination Yuan) ดูแลและจัดระบบกิจการพลเรือน รับผิดชอบการสอบสวน การแต่งตั้ง การคัดเลือก การใช้จ่ายเงินของข้าราชการในสังกัดของรัฐบาล

สภาควบคุม (Control Yuan) เป็นฝ่ายควบคุมสูงสุด มีสิทธิให้ความคิดเห็นการพิจารณาความผิดของข้าราชการ การตักเตือน การลงโทษ และการตรวจสอบบัญชี สภาควบคุมมีอำนาจในการถอดถอนเจ้าหน้าที่

เศรษฐกิจ ไต้หวันมีระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมที่ขับเคลื่อนด้วยอุตสาหกรรมการผลิต โดยเฉพาะการส่งออกอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เศรษฐกิจมีจุดแข็งสำคัญจากนโยบายทางการเงินระดับมหภาค สภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการแข่งขันทางเศรษฐกิจ การกำกับดูแลที่โปร่งใส และมีเงินสำรองระหว่างประเทศ 602,940 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ณ สิ้น ก.ย.2568 สูงเป็นอันดับ 4 ของโลก รองจากจีน ญี่ปุ่น และสวิตเซอร์แลนด์ ทั้งนี้ หลังจากประธานาธิบดีไล่ ชิงเต๋อ เข้ารับตำแหน่งอย่างเป็นทางการ ได้ประกาศว่าจะให้ความสำคัญกับการพัฒนาเศรษฐกิจ 3 ประการ ได้แก่ 1) การทำงานมุ่งสู่ความยั่งยืนและการเปลี่ยนผ่านสู่ความอัจฉริยะ (Smart Transformation) ทั้งเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero Emissions) ภายในปี 2593 การนำปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence-AI) มาปรับใช้ในภาคอุตสาหกรรม พัฒนารูปแบบเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม 2) การส่งเสริมให้ไต้หวันเป็นศูนย์กลางของห่วงโซ่อุปทานอากาศยานไร้คนขับ (UAV) แห่งเอเชีย การพัฒนาดาวเทียมสื่อสารรุ่นถัดไป รวมถึงการลงทุนมากขึ้นในด้านการวิจัยเทคโนโลยีและวิทยาศาสตร์ทางทะเล และ 3) การช่วยเหลือธุรกิจไต้หวันขยายตลาดต่างประเทศ การขยายบทบาททางเศรษฐกิจในเวทีระหว่างประเทศ ผ่านการเข้าร่วมกรอบความร่วมมือเศรษฐกิจระดับภูมิภาค และรักษาบทบาทสำคัญในห่วงโซ่อุปทานโลก โดยมุ่งพัฒนาอุตสาหกรรมที่เป็นข้อได้เปรียบ 5 สาขา (Five Trusted Industry Sectors) ได้แก่ เซมิคอนดักเตอร์ เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ การทหาร ความมั่นคงและการเฝ้าระวัง และเทคโนโลยีเพื่อการติดต่อสื่อสารสมัยใหม่

เศรษฐกิจไต้หวันยังเผชิญกับความไม่แน่นอนหลายประการ ทั้งการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลกที่ไม่เท่ากัน ผลกระทบจากสถานการณ์ตึงเครียดทางภูมิรัฐศาสตร์โลก สภาพเศรษฐกิจชะลอตัวของจีนในฐานะประเทศผู้นำเข้าหลักของไต้หวัน รวมถึงความสัมพันธ์ระหว่างจีนกับไต้หวัน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุนและบริษัทต่างชาติ เพราะกังวลเกี่ยวกับการหยุดชะงักของห่วงโซ่อุปทาน รวมถึงโครงสร้างเศรษฐกิจและสังคมที่มีอัตราการเกิดต่ำ ส่งผลให้ไต้หวันมีแนวโน้มขาดแคลนแรงงานและมีรายได้จากการเก็บภาษีลดลง อย่างไรก็ตาม อุปสงค์ภายนอกที่แข็งแกร่งขึ้น เฉพาะอย่างยิ่งความต้องการเทคโนโลยี AI เป็นแรงหนุนสำคัญสำหรับภาคการส่งออกของไต้หวัน ซึ่งเพิ่มขึ้น 29.7% ห่วง ม.ค.-ก.ย.2568 เมื่อเทียบกับห้วงเดียวกันของปี 2567 ธนาคารกลางไต้หวันระบุว่า เศรษฐกิจไต้หวันจะยังได้ประโยชน์จากกลุ่มเทคโนโลยีเกิดใหม่ (Emerging Technology) ตลอดจนการลงทุนจากภาคเอกชนที่เพิ่มขึ้นในปี 2568 เป็นผลให้เมื่อ ก.ย.2568 ธนาคารกลางไต้หวันปรับเพิ่มประมาณการเศรษฐกิจปี 2568 จากเดิมที่ 3.05% เป็น 4.55%

สกุลเงิน ตัวย่อสกุลเงิน : ดอลลาร์ไต้หวัน (Taiwan dollar-TWD)

อัตราแลกเปลี่ยนต่อดอลลาร์สหรัฐ : 30.665 ดอลลาร์ไต้หวัน : 1 ดอลลาร์สหรัฐ

อัตราแลกเปลี่ยนต่อบาท : 1 ดอลลาร์ไต้หวัน : 1.06 บาท (ต.ค.2568)

ดัชนีเศรษฐกิจสำคัญ

ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) : 782,440 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ปี 2567)

อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ : 4.3% (ปี 2566-ปี 2567)

ดุลบัญชีเดินสะพัด : 36,230 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (มิ.ย.2568)

ดุลการค้า : เกินดุล 99,270 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ม.ค.-ก.ย.2568)

รายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อปี : 34,924 ดอลลาร์สหรัฐ (ปี 2568)

แรงงาน : 11.641 ล้านคน (ส.ค.2568)

อัตราการว่างงาน : 3.45% (ส.ค.2568)

อัตราเงินเฟ้อเฉลี่ย : 1.46% (ก.ย.2568)

มูลค่าการส่งออก : 452,680 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ม.ค.-ก.ย.2568)

สินค้าส่งออกสำคัญ : ชิ้นส่วนผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ สินค้าไฮเทค อุปกรณ์ แร่โลหะ เครื่องจักร พลาสติก และยาง

คู่ค้าส่งออกสำคัญ : จีนและฮ่องกง ประเทศในอาเซียน สหรัฐฯ ยุโรป ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้

มูลค่าการนำเข้า : 353,410 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ม.ค.-ก.ย.2568)

สินค้านำเข้าสำคัญ : ชิ้นส่วนผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ ผลิตภัณฑ์จากแร่ ปิโตรเลียม เครื่องจักร เคมีภัณฑ์ และสินค้าไฮเทค

คู่ค้านำเข้าสำคัญ : จีนและฮ่องกง ประเทศในอาเซียน สหรัฐฯ ญี่ปุ่น ยุโรป เกาหลีใต้ และตะวันออกกลาง

การทหาร กองทัพไต้หวันมีกำลังพลทั้งหมด 2,580,000 นาย ทหารประจำการ 215,000 นาย กองกำลังทหารสำรอง 2,310,000 นาย และกองกำลังกึ่งทหาร 55,000 นาย โดย ครม.ไต้หวันเสนองบประมาณทางการทหารปี 2569 มูลค่า 31,180 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้น 22.9% จากปี 2568 คิดเป็น 3.32% ของ GDP เพื่อจัดหายุทโธปกรณ์ใหม่และพัฒนากองทัพไต้หวันให้ทันสมัย มุ่งเสริมสร้างขีดความสามารถการป้องกันตนเอง ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายทางการทหารของไต้หวันเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจาก 2% ของ GDP เมื่อปี 2560

ทบ. มีกำลังพล 130,000 นาย ยุทโธปกรณ์สำคัญ ได้แก่ รถถังหลัก 888 คัน ปืนใหญ่อัตตาจร 488 กระบอก และปืนใหญ่แบบลากจูง 1,360 กระบอก

ทร. มีกำลังพล 40,000 นาย ยุทโธปกรณ์สำคัญ ได้แก่ เรือลาดตระเวน 37 ลำ เรือฟริเกต 22 ลำ เรือดำน้ำ 4 ลำ เรือพิฆาต 4 ลำ และเรือคอร์เวต 7 ลำ

ทอ. มีกำลังพล 35,000 นาย ยุทโธปกรณ์สำคัญ ได้แก่ เครื่องบินขับไล่ 285 เครื่อง เฮลิคอปเตอร์ 91 เครื่อง เครื่องบินขนส่ง 19 เครื่อง และเครื่องบินสำหรับภารกิจพิเศษ 18 เครื่อง

ปัญหาด้านความมั่นคง

ปัญหาด้านความมั่นคงของไต้หวัน ได้แก่ ภัยคุกคามทางทะเลจากการอ้างอำนาจอธิปไตยเหนือหมู่เกาะในทะเลจีนใต้และทะเลจีนตะวันออก ภัยคุกคามทางไซเบอร์ และความมั่นคงทางเศรษฐกิจ

สมาชิกองค์การระหว่างประเทศ ไต้หวันเป็นสมาชิกองค์การระหว่างประเทศ เช่น ADB, APEC, BCIE, ICC, IOC, ITUC, PGEC, PECC, WFTU และ WTO นอกจากนี้ ไต้หวันสมัครเข้าร่วมความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (Comprehensive and Progressive Agreement of Trans-Pacific Partnership-CPTPP) เมื่อ 22 ก.ย.2564 และอยู่ระหว่างการรอผลการพิจารณา

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ไต้หวันให้ความสำคัญกับการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีระดับสูง เนื่องจากเล็งเห็นว่าจะเป็นปัจจัยขับเคลื่อนการเติบโตทางเศรษฐกิจและความก้าวหน้าของไต้หวัน คณะกรรมการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติของไต้หวัน (National Science and Technology Council-NSTC) จึงมุ่งมั่นผลักดันการพัฒนาที่เกี่ยวข้อง ทั้งการส่งเสริมธุรกิจ Startups ส่งเสริมอุทยานวิทยาศาสตร์ และสนับสนุนการวิจัยทางวิชาการ ขณะเดียวกัน รัฐบาลยังทุ่มเทงบประมาณด้านการศึกษาและการวิจัยจำนวนมาก เฉพาะอย่างยิ่งด้าน AI เทคโนโลยี 6G และซิลิคอนโฟโตนิกส์ (Silicon Photonics) เพื่อรักษาความได้เปรียบในยุคดิจิทัล ปัจจุบันไต้หวันเป็นผู้ผลิตสินค้าประเภทเทคโนโลยีสารสนเทศชั้นนำของโลก และมีขีดความสามารถในการแข่งขันอันดับที่ 6 ของโลกในปี 2568 จากทั้งหมด 69 เขตเศรษฐกิจ บทบาทสำคัญของรัฐบาลในการสนับสนุนธุรกิจด้านเทคโนโลยีขั้นสูงต่าง ๆ คือ การให้คำปรึกษาและจัดหาสิ่งจูงใจในการลงทุน รวมทั้งจัดตั้งกองทุนสำหรับการตั้งศูนย์ส่งเสริมธุรกิจเกือบ 100 แห่ง ซึ่งส่วนใหญ่ดำเนินการโดยมหาวิทยาลัย เฉพาะอย่างยิ่งสถาบันวิจัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม (Industrial Technology Research Institute-ITRI) ที่ได้รับการยกย่องในการเป็นผู้นำของโลกด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร อีกทั้งยังมีบทบาทในการส่งเสริมภาคเอกชนที่สำคัญ คือ บริษัท Taiwan Semiconductor Manufacturing Co. (TSMC) และบริษัท United Microelectronics Corporation (UMC) ที่เป็นบริษัทผู้ผลิตเซมิคอนดักเตอร์ ชั้นนำระดับโลก

ไต้หวันเน้นการพัฒนาวิทยาศาสตร์ ทั้งงานวิจัยและการพัฒนาใน 7 สาขาหลัก คือ อุตสาหกรรมชีวภาพและเภสัชกรรม อุตสาหกรรมพลังงานสีเขียว อุตสาหกรรมเครื่องจักรกลที่ทันสมัย อุตสาหกรรมการทหาร การพัฒนาให้เมืองเถาหยวนเป็นศูนย์กลางเทคโนโลยี เกษตรกรรมแนวใหม่ และเศรษฐกิจหมุนเวียน นอกจากนี้ ไต้หวันยังมุ่งกระชับความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์กับประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเอเชียใต้ โดยจัดตั้งศูนย์วิจัยวิทยาศาสตร์ในประเทศต่าง ๆ ตั้งแต่ปี 2560 มุ่งเน้นการแลกเปลี่ยนในด้านการทำน้ำสะอาด ระบบสาธารณสุขอัจฉริยะ การรักษาสิ่งแวดล้อม การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ และวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับมนุษย์ ความร่วมมือดังกล่าวเป็นโอกาสให้แสดงถึงความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีของไต้หวัน และยังส่งเสริมให้นักวิจัยไต้หวันทำการวิจัยในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งเป็นไปตามนโยบายมุ่งใต้ใหม่ (New Southbound Policy) ของรัฐบาล ที่มุ่งส่งเสริมความสัมพันธ์กับประเทศในภูมิภาค ไต้หวันหวังว่าจะนำผลลัพธ์จากการวิจัยร่วมกันข้างต้นไปพัฒนาภาคอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะเป็นผลประโยชน์ร่วมกันระหว่างไต้หวันกับประเทศในภูมิภาค โดยเฉพาะด้านการป้องกันภัยพิบัติ อุปกรณ์และบริการทางการแพทย์ และการเกษตรอัจฉริยะ

การขนส่งและโทรคมนาคม มีท่าอากาศยาน 18 แห่ง ท่าอากาศยานสำคัญ คือ ท่าอากาศยานนานาชาติไต้หวันเถาหยวน (เดิมชื่อท่าอากาศยานนานาชาติเจียงไคเช็ค) เส้นทางรถไฟ 1,613.10 กม. เส้นทางถนน 43,206 กม. มีระบบการขนส่งมวลชนที่ทันสมัยและมีรถไฟความเร็วสูง การโทรคมนาคม : โทรศัพท์พื้นฐาน 13.77 ล้านเลขหมาย และโทรศัพท์เคลื่อนที่ 30.4 ล้านเลขหมาย รหัสโทรศัพท์ระหว่างประเทศ +886 ใช้ระบบดิจิทัลทั้งหมด โทรศัพท์ 75 ช่อง สถานีวิทยุ 170 สถานี ผู้ใช้อินเทอร์เน็ต 22.1 ล้านคน รหัสอินเทอร์เน็ต .tw

การเดินทาง มีสายการบินที่ทำการบินตรงระหว่างกรุงเทพฯ-ไต้หวัน รวมทั้งสิ้นสัปดาห์ละ 48 เที่ยวบิน ได้แก่ ไชน่าแอร์ไลน์ (สายการบินประจำชาติของไต้หวัน) สตาร์แอร์ อีวีเอแอร์ และไทเกอร์แอร์ ระยะเวลาในการบิน 3 ชม. 45 นาที เวลาที่ไต้หวันเร็วกว่าไทย 1 ชม. ไต้หวันประกาศขยายเวลายกเว้นการตรวจลงตราแก่ผู้ถือหนังสือเดินทางไทยออกไปอีก 1 ปี ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของความพยายามส่งเสริมนโยบาย New Southbound โดยมีผลตั้งแต่ 1 ส.ค.2568-31 ก.ค.2569 และนักท่องเที่ยวไทยสามารถพำนักในไต้หวันได้ไม่เกิน 14 วัน

สถานะของไต้หวันในประชาคมโลก จีนถือว่าไต้หวันเป็นมณฑลหนึ่งของจีน และมีนโยบายรวมไต้หวันเข้ากับจีนเหมือนฮ่องกงและมาเก๊า (ปัจจุบันเป็นเขตบริหารพิเศษของจีนหลังจากสหราชอาณาจักรและโปรตุเกสส่งมอบคืนให้จีนเมื่อปี 2540 และปี 2542 ตามลำดับ) จึงกำหนดให้ประเทศต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์ทางการทูตกับจีนต้องยึดมั่น “นโยบายจีนเดียว” คือ ถือว่าไต้หวันเป็นส่วนหนึ่งของจีน ทำให้ไต้หวันมีความสัมพันธ์ทางการทูตกับประเทศต่าง ๆ ในโลก 12 ประเทศ (เบลีซ เฮติ เซนต์คิตส์และเนวิส เซนต์วินเซนต์และเกรนาดีนส์ กัวเตมาลา ปารากวัย เซนต์ลูเชีย เอสวาตินี นครรัฐวาติกัน ปาเลา ตูวาลู และหมู่เกาะมาร์แชลล์) โดยนาอูรูเป็นประเทศล่าสุดที่ยุติความสัมพันธ์ทางการทูตกับไต้หวันเมื่อ ม.ค.2567 และเปลี่ยนไปสถาปนาความสัมพันธ์กับจีนอย่างเป็นทางการ ซึ่งเกิดขึ้นภายหลังการเลือกตั้งประธานาธิบดีไต้หวันเมื่อปี 2567 ปัจจุบันประเทศที่มีสถานทูตประจำอยู่ในไทเป ได้แก่ เบลีซ กัวเตมาลา เฮติ ปารากวัย เอสวาตินี หมู่เกาะมาร์แชลล์ ปาเลา และนครรัฐวาติกัน ขณะที่ไต้หวันไม่มี สอท.ในไทย แต่ในทางปฏิบัติ สำนักงานเศรษฐกิจและวัฒนธรรมไทเปประจำประเทศไทย (Taipei Economic and Cultural Office in Thailand) ทำหน้าที่ประสานงานด้านการค้าและเศรษฐกิจ

ไต้หวันมีข้อตกลงทางการค้ากับหลายประเทศ ไต้หวันลงนามข้อตกลงทางการค้าเสรี (Free-Trade Agreement-FTA) กับปานามา (ปี 2546) กัวเตมาลา (ปี 2549) เอลซัลวาดอร์และฮอนดูรัส (ปี 2550) แต่ไต้หวันประกาศระงับ FTA กับเอลซัลวาดอร์ตั้งแต่ 15 พ.ค.2566 หลังจากเอลซัลวาดอร์ละเมิดข้อตกลงด้วยการยกเลิก FTA เพียงฝ่ายเดียวเมื่อ พ.ย.2565 รวมทั้งยุติ FTA กับฮอนดูรัสเมื่อปี 2566 หลังจากฮอนดูรัสยุติความสัมพันธ์ทางการทูตกับไต้หวันเมื่อ มี.ค.2566 และเปลี่ยนไปสถาปนาความสัมพันธ์กับจีนอย่างเป็นทางการ ขณะที่ FTA กับปานามายังมีผลบังคับใช้ แม้ว่าปานามาตัดความสัมพันธ์ทางการทูตกับไต้หวันเมื่อ มิ.ย.2560 นอกจากนี้ ไต้หวันยังลงนามข้อตกลงความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับจีน (Economic Cooperation Framework Agreement-ECFA) (ปี 2553) และความตกลงความร่วมมือทางเศรษฐกิจ (Economic Cooperation Agreement-ECA) กับนิวซีแลนด์ (ปี 2556) สิงคโปร์ (ปี 2556) ปารากวัย (ปี 2562) เอสวาตินี (ปี 2562) หมู่เกาะมาร์แชลล์ (ปี 2563) และเบลีซ (ปี 2563) ขณะเดียวกันก็ลงนามความตกลงการค้าฉบับแรกกับสหรัฐฯ เมื่อ 1 มิ.ย.2566 ภายใต้ข้อริเริ่มการค้าระหว่างไต้หวัน-สหรัฐฯ แห่งศตวรรษที่ 21 (Taiwan-U.S. 21st Century Trade Initiative) ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อปรับปรุงการตรวจสอบด้านศุลกากรให้มีประสิทธิภาพขึ้น จัดทำแนวปฏิบัติที่ดีด้านกฎระเบียบ กำหนดมาตรการต่อต้านการทุจริตที่ครอบคลุม และการส่งเสริมโอกาสทางการค้าและการลงทุนของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในไต้หวันและสหรัฐฯ

สถานการณ์สำคัญที่น่าติดตาม

1) ความสัมพันธ์ระหว่างสหรัฐฯ กับไต้หวัน โดยเฉพาะมาตรการสนับสนุนไต้หวัน ทั้งการอนุมัติจำหน่ายยุทโธปกรณ์ การเล่นเรือรบผ่านช่องแคบไต้หวัน การส่งเสริมให้ไต้หวันมีส่วนร่วมในเวทีระหว่างประเทศ รวมถึงการอนุญาตให้เจ้าหน้าที่ระดับสูงของสหรัฐฯ เยือนไต้หวันภายใต้กฎหมายการเดินทางไต้หวัน (Taiwan Travel Act) ซึ่งความเคลื่อนไหวดังกล่าวอาจส่งผลกระทบให้สถานการณ์ในภูมิภาคทวีความตึงเครียดต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม ไต้หวันเผชิญมาตรการทางภาษีของสหรัฐฯ โดยถูกเรียกเก็บในอัตรา 20% มีผลตั้งแต่ ส.ค.2568 ส่งผลให้

ไต้หวันเร่งเจรจากับสหรัฐฯ และดำเนินการในด้านต่าง ๆ อาทิ เพิ่มการลงทุนด้านเซมิคอนดักเตอร์ในสหรัฐฯ เพิ่มปริมาณการซื้อสินค้าเกษตรกับสหรัฐฯ เพิ่มงบประมาณกลาโหม และจัดทำข้อตกลงก๊าซธรรมชาติเหลว (Liquefied Natural Gas-LNG) กับสหรัฐฯ เพื่อแก้ไขปัญหาการได้เปรียบดุลการค้ากับสหรัฐฯ เพื่อให้ได้รับการพิจารณาปรับลดอัตราภาษี

2) ความพยายามเสริมสร้างความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างไต้หวันกับประเทศอื่น ๆ ทั้งในและนอกภูมิภาคมากขึ้น โดยเฉพาะนโยบาย New Southbound ที่มุ่งขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศในอาเซียน เอเชียใต้ ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์

3) การพัฒนาอุตสาหกรรมเซมิคอนดักเตอร์ และการกระจายห่วงโซ่อุปทานไปยังประเทศอื่น ๆ โดยบริษัท TSMC ประกาศเริ่มก่อสร้างโรงงานผลิตเซมิคอนดักเตอร์ที่เมืองเดรสเดน เยอรมนี เมื่อ ส.ค.2567 และคาดว่าจะแล้วเสร็จและเริ่มผลิตได้ในปี 2570 รวมถึงขยายการลงทุนในสหรัฐฯ หลังจากกระทรวงพาณิชย์สหรัฐฯ ประกาศให้เงินอุดหนุนแก่บริษัท TSMC ซึ่งเริ่มการก่อสร้างโรงงานแห่งที่ 3 ในรัฐแอริโซนา สหรัฐฯ แล้ว เมื่อ เม.ย. 2568 และคาดว่าจะเริ่มผลิตได้ภายในปี 2573

4) การเมืองภายใน หลังจากพรรคก๊กมินตั๋ง (Kuomintang-KMT) ซึ่งเป็นพรรคฝ่ายค้าน ครองเสียงข้างมากในสภานิติบัญญัติ และพยายามผลักดันร่างกฎหมายเพิ่มอำนาจสภานิติบัญญัติ เป็นความท้าทายสำหรับพรรคประชาธิปไตยก้าวหน้า (Democratic Progressive Party-DPP) ซึ่งเป็นพรรครัฐบาล ในการบริหารงาน และขับเคลื่อนนโยบายต่าง ๆ

5) ไต้หวันใช้หลักการเตรียมความพร้อมทั้งทั้งประชาคม (Whole-of-Society-Resilience) ในกิจกรรมฝึกซ้อมรับมือภัยคุกคาม เฉพาะอย่างยิ่งการซ้อมรบทางทหารประจำปีฮั่นกวง (Han Kuang) ครั้งที่ 41 ระหว่าง 9-18 ก.ค.2568 เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถในการรับมือกับภัยคุกคาม

การติดต่อกับไทย

ไทยยึดหลักการจีนเดียว และไม่มีความสัมพันธ์อย่างเป็นทางการกับไต้หวัน แต่มีการติดต่อระหว่างกันในด้านเศรษฐกิจ วิชาการ และสังคม ส่วนภาคเอกชนที่มีการติดต่อกัน ได้แก่ Joint Economic Cooperation between Chinese National, Association of Industry & Commerce (CNAIC) และ Federation of Thai Industries (FTI) (ม.ค.2532)

การค้าทวิภาคี ไทยเป็นคู่ค้าลำดับที่ 12 ของไต้หวัน ห้วง ม.ค.-มิ.ย.2568 มีมูลค่าการค้ารวม 10,085 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ไทยเป็นฝ่ายขาดดุลการค้า โดยนำเข้าจากไต้หวัน 6,849 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ สินค้านำเข้าจากไต้หวันที่สำคัญ ได้แก่ เครื่องจักรและอุปกรณ์ไฟฟ้า แร่โลหะ พลาสติก และยาง ขณะที่การส่งออกไต้หวันมีมูลค่า 3,237 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ สินค้าส่งออกของไทยที่สำคัญ ได้แก่ เครื่องจักรและอุปกรณ์ไฟฟ้า อาหารปรุงสำเร็จ เครื่องดื่ม สุรา น้ำส้มสายชู ยาสูบ พลาสติก และยาง

การลงทุน ห้วง ม.ค.-มิ.ย.2568 มีโครงการลงทุนของไต้หวันในไทยที่ได้รับการอนุมัติแล้ว 41 โครงการ มูลค่าการลงทุนรวม 533.1 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้น 69.73% จากปี 2567 อุตสาหกรรมที่มีมูลค่าการลงทุนสูงสุด ได้แก่ การผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ การผลิตผลิตภัณฑ์พลาสติก และการผลิตเครื่องจักรและอุปกรณ์ 23 โครงการ มูลค่าเงินลงทุน 1.25 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ลดลง 77.99% จากปี 2567 อุตสาหกรรมที่มีมูลค่าเงินลงทุนสูงสุด ได้แก่ การค้าส่งและค้าปลีก บริการทางวิชาชีพ วิทยาศาสตร์ และทางเทคนิค และการเงินและการประกันภัย

ไทยและไต้หวันลงนามความตกลงส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุน (Investment Promotion and Protection Agreement) เมื่อ 28 มิ.ย.2567 หลังจากเจรจาร่วมกันกว่า 2 ปี เพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นของนักลงทุนไทยและไต้หวัน เนื่องจากความตกลงการลงทุนฉบับเดิมที่ลงนามเมื่อปี 2539 ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ประกอบการทั้งสองฝ่ายในปัจจุบันได้ สาระสำคัญของความตกลงดังกล่าว ได้แก่ 1) กฎระเบียบและขั้นตอนการลงทุนมีความโปร่งใส 2) กำหนดช่องทางติดต่อด้านการลงทุนเพื่อตอบข้อซักถามเกี่ยวกับกฎระเบียบ และสร้างความเข้าใจต่อความเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมการลงทุน 3) จัดตั้งคณะกรรมการการลงทุนร่วมเพื่ออำนวยความสะดวกในการจัดการและระงับข้อพิพาทการลงทุนร่วมกัน 4) คุ้มครองผู้ประกอบการทั้งสองฝ่าย กรณีการลงทุนโดยอ้อมผ่านประเทศที่สาม และ 5) รัฐบาลแต่ละฝ่ายสามารถกำหนดมาตรการที่จำเป็นเพื่อประโยชน์สาธารณะ เช่น การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม สิทธิแรงงาน การคุ้มครองผู้บริโภค และเสถียรภาพทางการเงิน โดยไทยเป็นประเทศที่ 5 ที่ลงนามความตกลงการลงทุนกับไต้หวัน ต่อจากฟิลิปปินส์ อินเดีย เวียดนาม และแคนาดา

การท่องเที่ยว ประเทศไทยและคนไทยเป็นที่ชื่นชอบของชาวไต้หวันในทุกระดับ เนื่องจากความใกล้ชิดด้านเชื้อชาติ วัฒนธรรม และค่าครองชีพใกล้เคียงกัน ทำให้ไทยเป็นหนึ่งในจุดหมายปลายทางท่องเที่ยวที่สำคัญของไต้หวัน อย่างไรก็ดี เมื่อ ม.ค.-มิ.ย.2568 ชาวไต้หวันเดินทางมาท่องเที่ยวไทย 499,806 คน ลดลง 6.28% จากห้วงเดียวกันของปี 2567 ส่วนชาวไทยเดินทางไปไต้หวัน 178,215 คน ลดลง 5.76% จากห้วงเดียวกันของปี 2567

แรงงาน ไต้หวันเป็นตลาดแรงงานที่สำคัญอันดับ 1 ของไทย โดยปัจจุบันมีแรงงานไทยในไต้หวัน 84,328 คน (ข้อมูลกรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน ณ พ.ย.2568) เนื่องจากค่าครองชีพในไต้หวันไม่ต่างจากไทยมากนัก แต่ค่าแรงขั้นต่ำสูงกว่า โดยอัตราค่าจ้างขั้นต่ำปี 2568 อยู่ที่ 28,590 ดอลลาร์ไต้หวันต่อเดือน (887 ดอลลาร์สหรัฐ) หรือ 190 ดอลลาร์ไต้หวันต่อชั่วโมง (5.88 ดอลลาร์สหรัฐ) ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพผู้ปฏิบัติงานในโรงงานประเภทควบคุมเครื่องจักรและประกอบชิ้นส่วน

ด้านวิชาการ ไทยและไต้หวันมีความร่วมมือด้านวิชาการครอบคลุมหลากหลายสาขา ทั้งการแลกเปลี่ยนด้านการอาชีวศึกษา อาทิ การลงนามในบันทึกความเข้าใจด้วยความร่วมมือด้านการศึกษาเทคนิค อาชีวศึกษา และการฝึกอบรม (Memorandum of Understanding on Cooperation in Technical and Vocational Education and Training) ที่มีผลบังคับใช้เมื่อ 20 มิ.ย.2568 ตลอดจนการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการสำหรับเยาวชน โครงการจัดส่งบุคลากรด้านการสอนภาษาจีน และทุนการศึกษาต่อที่ไต้หวัน

นายไ่ ชิงเต๋อ
(Lai Ching-te / William Lai)

ตำแหน่ง	ประธานาธิบดี
เกิด	6 ตุลาคม 2502 (อายุ 67 ปี/ปี 2569) ที่เขตวันหลี่ เมืองนิวไทเป ไต้หวัน
การศึกษา	ปริญญาตรีด้านเวชศาสตร์ฟื้นฟู National Taiwan University ประกาศนียบัตรบัณฑิตด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์ National Cheng Kung University ไต้หวัน ปริญญาโทด้านสาธารณสุข Harvard University สหรัฐฯ
สถานภาพทางครอบครัว	สมรสกับนาง Wu Mei-ju และมีบุตร 2 คน
สังกัดพรรค	ประชาธิปไตยก้าวหน้า (Democratic Progressive Party-DPP)
ประวัติการทำงาน	
ปี 2537	- หัวหน้าแพทย์ประจำบ้าน National Cheng Kung University
ประวัติทางการเมือง	
ปี 2539	- ลงสมัครเลือกตั้งสมาชิกรัฐสภา
ปี 2541-2553	- สมาชิกสภานิติบัญญัติเมืองไถหนาน ได้รับการคะแนนเสียงจากพลเมืองไถหนาน ให้ดำรงตำแหน่งติดต่อกัน 4 วาระ
ปี 2553-2560	- นายกเทศมนตรีคนแรกของเทศบาลปกครองพิเศษไถหนาน โดยชนะการเลือกตั้งอีกครั้งเมื่อปี 2557 ได้รับคะแนนเสียงมากที่สุดเป็นประวัติการณ์ของการเลือกตั้งผู้ว่าราชการหรือนายกเทศมนตรี
ปี 2560-2562	- นรม.ไต้หวัน

ปี 2562	- รองประธานาธิบดีไต้หวัน
มกราคม 2566	- หัวหน้าพรรค DPP
มีนาคม 2566	- สมักรชิงตำแหน่งประธานาธิบดีไต้หวัน
มกราคม 2567	- ชนะการเลือกตั้งประธานาธิบดีไต้หวัน
-

สภาบริหารไต้หวัน

ประธานาธิบดี	LAI Ching-te
รองประธานาธิบดี	HSIAO Bi-khim
นรม.	CHO Jung-tai
รอง นรม.	CHENG Li-chiun
เลขาธิการสภาบริหาร	CHANG Tun-han
รองเลขาธิการสภาบริหาร	RUAN Jhao-syong
รองเลขาธิการสภาบริหาร	LEE Guo-shin
โฆษกรัฐบาล	Hui-chih Michelle LEE
รัฐมนตรีลอย	CHEN Shih-chung
รัฐมนตรีลอย	YANG Jen-ni
รัฐมนตรีลอย	CHI Lien-cheng
รัฐมนตรีลอย	MA Yung-chen
รัฐมนตรีลอย	LIN Ming-hsin
รมว.กระทรวงมหาดไทย	LIU Shyh-fang
รมว.กระทรวงการต่างประเทศ	LIN Chia-lung
รมว.กระทรวงกลาโหม	KOO Li-hsiung
รมว.กระทรวงการคลัง	CHUANG Tsui-yun
รมว.กระทรวงศึกษาธิการ	CHENG Ying-yao
รมว.กระทรวงยุติธรรม	CHENG Ming-chien
รมว.กระทรวงกิจการเศรษฐกิจ	KUNG Ming-hsin
รมว.กระทรวงขนส่งและคมนาคม	CHEN Shih-kai
รมว.กระทรวงแรงงาน	HUNG Sun-han
รมว.กระทรวงเกษตร	CHEN Junne-jih
รมว.กระทรวงสาธารณสุขและสวัสดิการ	SHIH Chung-liang
รมว.กระทรวงสิ่งแวดล้อม	PENG Chi-Ming
รมว.กระทรวงวัฒนธรรม	LI Yuan
รมว.กระทรวงดิจิทัล	LIN Yi-jing
รมว.กระทรวงการกีฬา	LEE Yang
รมว.กระทรวงการพัฒนาแห่งชาติและรัฐมนตรีลอย	YEH Chun-hsien
รมว.กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและรัฐมนตรีลอย	WU Cheng-wen
รมว.กระทรวงกิจการแผ่นดินใหญ่	CHIU Chui-cheng
รมว.กระทรวงกิจการมหาสมุทร	KUAN Bi-ling
รมว.กระทรวงกิจการชุมชนต่างประเทศ	HSU Chia-ching
รมว.กระทรวงกิจการทหารผ่านศึก	YEN De-fa
รมว.กระทรวงกิจการชนเผ่าพื้นเมือง	Ljaucu Zingrur
รมว.กระทรวงกิจการชนเผ่าฮากกา	KU Hsiu-fei

รมว.กระทรวงการก่อสร้างสาธารณะและรัฐมนตรีลอย	CHEN Chin-de
รมว.กระทรวงงบประมาณ บัญชี และสถิติ	CHEN Shu-tzu
รมว.กระทรวงการบริหารทรัพยากรบุคคล	SU Chun-jung
รมว.สภาพลังงานปรมาณู	TSAI Chuen-horng
ผู้ว่าการธนาคารแห่งชาติไต้หวัน	YANG Chin-long
ประธานคณะกรรมการกำกับดูแลสถาบันการเงิน	PENG Jin-lung
ผอ.พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ	HSIAO Tsung-huang
ประธานคณะกรรมการการเลือกตั้งกลาง	LEE Chin-yung
รักษาการประธานคณะกรรมการความเป็นธรรมทางการค้า	CHEN Chih-min
รักษาการประธานคณะกรรมการการสื่อสารแห่งชาติ	CHEN Chung-shu

(พ.ย.2568)